

Basiswoordenlijst vmbo door lezen, lezen en lezen

Het ITTA – Instituut voor Taalonderzoek en Taalonderwijs Amsterdam – heeft, in opdracht van de gemeente Amsterdam, de basislijst ‘schooltaalwoorden’ samengesteld. De lijst bevat 1600 woorden die essentieel zijn om de lessen op het vmbo (= voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs) te kunnen begrijpen. Als vmbo-leerlingen die lijst met woorden aan het eind van de brugklas kennen, zullen ze de lesstof van het vmbo sneller en met een beter resultaat verwerken.

Docenten uit het vmbo zochten naar manieren om de woordenlijst op een speelse en spannende manier bij hun leerlingen te introduceren en kwamen uit bij fictielezen. Lezen is immers de aangewezen manier om woordenschat te vergroten. Voor leerlingen op het vmbo met weinig leeservaring, een beperkte algemene kennis en een kleine woordenschat, zijn er weinig geschikte boeken. De boeken die voor hun leeftijd geschreven zijn, vinden ze meestal moeilijk en te dik. De onderwerpen van eenvoudige boeken zijn vaak kinderachtig.

Een leerkracht kwam op het idee om de basislijst ‘schooltaalwoorden’ te verwerken in gemakkelijk te lezen boekjes die gaan over onderwerpen die een brugklasleerling aanspreken. Dat plan is inmiddels uitgevoerd. Ervaren schrijvers, zoals René Appel, Jan Terlouw en Charles Den Tex, hebben docenten geholpen bij het schrijven van aansprekende, op de doelgroep gerichte verhalen of bij het bedenken van een plot. De boek-

jes gaan over het leven van pubers en zijn – ook door de minder goede lezers – in enkele lesuren uit te lezen. De twintig boeken zijn, evenals de schooltaalwoordenlijst van het ITTA, ingedeeld in de vakken ‘biologie’, ‘wiskunde’, ‘natuurkunde’, ‘economie’ en ‘mens en maatschappij’. Daarnaast bevat de lijst algemene schooltaalwoorden. In elk verhaal zijn gemiddeld 80 woorden verwerkt. Door schooltaalwoorden in de context van een boek aan te bieden, bouwen leerlingen impliciet hun woordenschat op. Achter in elk boekje staat een woordenlijst. De woordenlijst geeft leerling en leerkracht de mogelijkheid om ook expliciet aandacht aan de woorden te besteden. In de workshop worden u enkele mogelijkheden hiervoor aangereikt.

De workshop wordt gegeven door Mirjam Kooijman, docent vmbo en schrijfster van één van de boekjes.